

การใช้รูปแบบการจัดการผู้ป่วยรายกรณีสำหรับผู้ป่วยผ่าตัดระบบทางเดินอาหาร
: กรณีศึกษาโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

นาวาตรีหญิง พรทิพย์ ไตรภักดิ์

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-0586-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 99759 885

AN IMPLEMENTATION OF CASE MANAGEMENT MODEL FOR GASTROINTESTINAL
OPERATIVE PATIENTS : A CASE STUDY OF SOMDEJ PRAPINKLAO HOSPITAL

Lt. Cdr. Porntip Tripatara

A Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration

Faculty of Nursing
Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-0586-5

พรทิพย์ ไตรภักตร์ : นาวาตรีหญิง: การใช้รูปแบบการจัดการผู้ป่วยรายกรณีสำหรับผู้ป่วยผ่าตัดระบบทางเดินอาหาร : กรณีศึกษาโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า (AN IMPLEMENTATION OF CASE MANAGEMENT MODEL FOR GASTROINTESTINAL OPERATIVE PATIENTS: A CASE STUDY OF SOMDEJ PRAPINKLAO HOSPITAL)

อ. ที่ปรึกษา : รศ.พ.ต.ต.หญิง ดร.พวงเพ็ญ ชูณหะวัณ, 138 หน้า, ISBN 974-03-0586-5

การศึกษานี้เป็นการดำเนินการโครงการอิสระ มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการใช้รูปแบบการจัดการผู้ป่วยรายกรณีสำหรับผู้ป่วยผ่าตัดระบบทางเดินอาหารและเพื่อประเมินผลการดำเนินการใช้รูปแบบการจัดการผู้ป่วยรายกรณีสำหรับผู้ป่วยผ่าตัดระบบทางเดินอาหารโดยประเมินจากความพึงพอใจบริการพยาบาลของผู้ใช้บริการภายหลังได้รับการพยาบาลโดยใช้รูปแบบการจัดการผู้ป่วยรายกรณี และเปรียบเทียบความสำคัญในความรับผิดชอบต่อวิชาชีพการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการผู้ป่วยรายกรณี โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มคือ 1) พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 20 คน ที่ผ่านการฝึกอบรมการจัดการผู้ป่วยรายกรณีและร่วมจัดทำแผนการดูแลผู้ป่วย 2) ผู้ป่วยผ่าตัดระบบทางเดินอาหาร จำนวน 30 คนโดยเลือกผู้ป่วยได้ตั้งอีกเสบไม่มีภาวะแทรกซ้อนได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามี 2 ชุดประกอบด้วย 1) เครื่องมือในการดำเนินโครงการคือคู่มือการจัดการผู้ป่วยรายกรณี 2) เครื่องมือในการประเมินโครงการคือ แบบสอบถามความพึงพอใจบริการพยาบาลของผู้ใช้บริการและแบบสอบถามความสำคัญในความรับผิดชอบต่อวิชาชีพการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ .95 และ .86 ลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window Version 7.52 สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความพึงพอใจบริการพยาบาลของผู้ใช้บริการภายหลังได้รับการพยาบาลโดยใช้รูปแบบการจัดการผู้ป่วยรายกรณีอยู่ในระดับสูง
2. ความสำคัญในความรับผิดชอบต่อวิชาชีพการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพภายหลังการใช้รูปแบบการจัดการผู้ป่วยรายกรณีสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการจัดการผู้ป่วยรายกรณีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา.....การบริหารการพยาบาล.....
ปีการศึกษา.....2544.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4277576236 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD : CASE MANAGEMENT/ GASTROINTESTINAL OPERATIVE PATIENTS

PORNTIP TRIPATARA : AN IMPLEMENTATION OF CASE MANAGEMENT MODEL
FOR GASTROINTESTINAL OPERATIVE PATEINTS : A CASE STUDY OF SOMDEJ
PRAPINKLAO HOSPITAL. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF.POLICE MAJOR
PAUNGPHEN CHOONHAPHAN, Ph.D., 138 pp, ISBN 974-03-0586-5

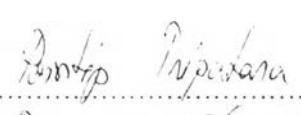
The purposes of this independent study were to implement the case management model for gastrointestinal operative patients and to evaluate patients' satisfaction after the implementation of case management model and to compare nursing profession accountability before and after the implementation of case management model. The research subjects composed of 20 staff nurses who had been participated in the case management training program and clinical pathway practice and 30 post appendectomy without complication patients. Research data was gathered by 2 research tools which were nursing service satisfaction and nursing profession accountability questionnaires. These tools were tested for content validity and the internal reliability were .95 and .86 respectively. Statistical techniques used in data analysis were mean, percentage, standard deviation and t – test.

The major findings were as followed :

1. Patients' satisfaction after the implementation of case management model was at high level.
2. Nursing profession accountability after the implementation of case management model among staff nurses was significantly higher than before at the .05 level.

Field of study.....Nursing Administration.....

Academic year.....2001.....

Student's signature.....

Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาโครงการอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากการได้รับความกรุณาเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ พ.ต.ต.หญิง ดร. พวงเพ็ญ ชุณหปราณ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อคิด คำแนะนำ แนะนำแนวทาง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องและให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ตลอดการศึกษา ผู้ศึกษารู้สึกประทับใจและซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบโครงการอิสระ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเสนอแนะในการแก้ไข และเป็นกำลังใจในการทำโครงการอิสระครั้งนี้ ตลอดเวลา

ขอขอบพระคุณ ดร. ยุวดี เกตสัมพันธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและแนะนำแนวทาง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง และให้กำลังใจเสมอมา

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร. ประนอม รอดคำดี ที่ให้กำลังใจและห่วงใยตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ รวมทั้งขอขอบพระคุณเจ้ากรมแพทยทหารเรือที่กรุณาอนุญาตให้ลาศึกษาต่อ ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ผู้อำนวยการกองการพยาบาล หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหอผู้ป่วย และพยาบาลทุกท่านในโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ที่กรุณาอนุญาตให้ทำการทดลองใช้ เครื่องมือ และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาล ผู้อำนวยการกองศัลยกรรม ผู้อำนวยการกองเภสัชกรรม ผู้อำนวยการกองรังสีวิทยา ผู้อำนวยการกองพยาธิวิทยา หัวหน้ากองการพยาบาล หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายบริการพยาบาล หัวหน้าห้องผ่าตัด หัวหน้าแผนกวิสัญญี ศัลยแพทย์ หัวหน้าหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย ศัลยกรรมหญิง ศัลยกรรม 2 ล่าง 100 ปี/5 และ 100 ปี/7 ตลอดจนพยาบาลวิชาชีพทุกท่าน ในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า ที่ให้ความร่วมมือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจในการดำเนิน โครงการเป็นอย่างดีจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ

ขอขอบคุณ เรือเอก ดร. ไพบุลย์ อ่อนมั่ง และเรือเอก พงษ์เทพ จิระโร ที่ช่วยกรุณาดูแล ให้คำแนะนำในเรื่องของสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้การสนับสนุนทุน บางส่วนในการทำโครงการ

ท้ายที่สุดผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้อง ที่ให้ความห่วงใยและเป็นกำลังใจตลอดมา ขอขอบคุณ นาวาเอก นายแพทย์พิชัย ไตรภักทร และ เด็กชายพีร์ ไตรภักทร ที่ให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือสนับสนุน และเป็นกำลังใจ รวมถึงเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่าน ที่คอยสนับสนุน และให้กำลังใจจนกระทั่งบรรลุวัตถุประสงค์ ประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้

นาวาตรีหญิง พรทิพย์ ไตรภักทร

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....		ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....		จ
กิตติกรรมประกาศ.....		ฉ
สารบัญ.....		ช
สารบัญตาราง.....		ฌ
บทที่		
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
	แนวเหตุผลการศึกษา.....	7
	ขอบเขตการศึกษา.....	8
	คำจำกัดความที่ใช้ในโครงการ.....	8
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
	แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการจัดบริการทางพยาบาล.....	13
	แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการผู้ป่วยรายกรณี.....	16
	การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดระบบทางเดินอาหาร.....	30
	แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจบริการพยาบาลของผู้ใช้บริการ.....	39
	แนวคิดเกี่ยวกับความสำนึกในความรับผิดชอบต่อวิชาชีพการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพ.....	42
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
	กรอบแนวคิดของการศึกษา.....	48
3	วิธีการดำเนินการโครงการ	49
	กลุ่มเป้าหมาย.....	49
	เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินโครงการ.....	50
	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ.....	55
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	58
	สรุปขั้นตอนในการดำเนินโครงการ.....	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5	สรุปผลการดำเนินโครงการ อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	79
	สรุปผลการศึกษา.....	82
	อภิปรายผลการศึกษา.....	84
	ข้อเสนอแนะ.....	89
	รายการอ้างอิง.....	92
	ภาคผนวก.....	97
	ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	98
	ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	101
	ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	104
	ประวัติผู้เขียนโครงการอิสระ.....	138

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตาม อายุ สถานภาพการสมรส และประสบการณ์การปฏิบัติงาน.....	62
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการ จำแนกตาม อายุ ศาสนา เพศ สถานภาพการสมรส อาชีพ และจำนวนครั้งของการเข้ารักษา ในโรงพยาบาล	63
3	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจบริการพยาบาล ของผู้ใช้บริการ จำแนกตามรายด้าน.....	65
4	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจรายชื่อของ ผู้ใช้บริการ.....	66
5	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายด้านของความสำนึกในความ รับผิดชอบต่อวิชาชีพการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ก่อนและหลังการใช้ รูปแบบการจัดการผู้ป่วยรายกรณี ด้วยค่าสถิติ t-test.....	70
6	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ของระดับความสำนึกในความ รับผิดชอบต่อวิชาชีพการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	71

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ		หน้า
1	การมอบหมายงานในรูปแบบการจัดการผู้ป่วยรายกรณี ของ Yoder Wise.....	28
2	รูปแบบการจัดการผู้ป่วยรายกรณี ของ Yoder Wise.....	29